

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 36.

3die september 1893.

19de aarg.

En indiff afgud.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. 3 pletter til en adresse paa over 5 ekapl. levers det for 40 cents, og over 25 ekapl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. E. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Lærlingen fra Cornwall.

(Efter det engelske ved N. Haar.)

Den beskedne helt i følgende fortælling blev, da han var ti aar gammel, af sognets fattigforstander anbragt som lærling hos mr. Vincent, som havde en butikshandel i Cornwall. Det var nemlig paa den tid skik, at sognet skilte sig af med unge fattighuslemmer ved at anbringe dem i skattehernes tjeneste.

Det arbejde, der tilfaldt Robert som den yngste i butikken, var af den allergroveste slags, og han sled og slæbte fra morgen til aften. Ofte fik han trods sine ufortrødne anstrengelser for at tilfredsstille sine mange herrers modstridende ordrer kun skub og slag til løn, og det faldt ingen ind, at det statars fattighuslem kunde gjøre fordring paa et venligt ord eller nogen kameratslig spøjelse hos sine omgivelser.

Robert klagede imidlertid aldrig, ja det faldt ham maasse ikke engang ind, at hans lod var mere end almindelig tung. Det var den maasse heller ikke i sammenligning med mange af hans lidelsesfællers fra fattighuset. Han fik nok at æde, naar han blot kunde faa tid til at fortære det, og naar hans haarde dagverk var tilende, kunde han sove i ro under disten; han var ogsaa renlig og ordentlig klædt. I disse retninger havde han det bedre end før, og da han, saa langt han kunde huske tilbage, aldrig havde kjendt slegt og venner, forekom hans forladte stilling ham ikke at være egentlig tung at bære. Af og til kunde han

blive vred, naar man behandlede ham uretfærdig, og en tanke om hevn kunde ogsaa opstaa hos ham, men i almindelighed var han taalmodig under alle skjædsord, og den raae behandling, han nød, gjorde kun ringe indtryk paa ham.

Hvilke guttens naturlige anlæg end var, havde omstændighederne kun uddillet ham til en liden nyttig arbejdsmaskine, som ingen anelse havde om livets virkelige værd; men det er værdt at lægge merke til, at skjønt han ikke kunde huske, at nogen havde gjort sig den uleilighed at indprente ham gode grundfættninger, var han baade flittig, lydlig og sanddru.

Alle de unge mennesker i mr. Vincents forretning havde søndagen til sin egen raadighed. Hvis de havde lyst, kunde de æde sammen med familien; forøvrigt kunde de gaa, hvorhen de vilde. Som oftest gik de ud sammen, eller de tilbragte dagen hos venner og bekendte; men ikke en af dem tænkte paa at bede fattighusgutten om at følge med. Det var en ære, han aldrig drømte om at opnaa, og saa vant var han til ubelukkende at være henvisst til sit eget selskab, at det slet ikke faldt ham ind at forsøge paa at gjøre bekendtskab med nogen. Naar han var færdig med de søndagsarbejder, kofkepigen forlangte af ham, gik han sig gjerne en lang tur, eller han tilbragte tiden med at forarbejde forskellige smaa-gjenstande, hvilken beskæftigelse han fandt særlig behag i. Hans eneste redskab var en almindelig lommekniv, og hans materiale bestod i smaa stykker af træ og tomme garnruller, som han samlede op, naar han feiede butikken. At man kunde anvende søndagen til høiere formaal end sin egen fornøielse, havde Robert ingen anelse om.

En mindeværdig søndag, da han spadserede sin sedvanlige lange tur, blev hans opmærksomhed vakt ved lyden af sangstemmer i nogen afstand. Hans første indskydelse var at trække sig tilbage for at undgaa

at møde det fæltskab, hvis stemmer han hørte; men næsten mod sin vilje følte han sig trukket af lyden; hans nysgjerrighed var bakt, og inden han vidste af det, befandt han sig i den yderste række af den største forsamling, han nogenstunde havde seet.

Da sangen hørte op, aabnede en mand, der stod noget høiere end mængden; en stor bog og læste nogle vidunderlige ord, som Robert aldrig havde hørt mage til. Derpaa lukkede han bogen og talte i en høitidelig, indtrængende tone. Hvad han sagde, forekom Robert ligesaa nyt og vidunderligt som det, han havde læst; men gutten følte, at det var noget, som gjorde ham godt, og han vilde nødig forlade stedet, før han havde hørt det hele. Efterat en anden salme var bleven sunget, blev det bekjendtgjort, at lignende gudelige forsamlinger i den følgende uge vilde blive afholdte forskjellige steder der omkring, nogle meget tidlig om morgenen, andre om aftenen. — Robert skyndte sig bort foran alle de andre og begav sig hjem ad en ensom sti. — Spørgsmaal og ønsker, som hidtil havde været ham fremmede, var opstaaede i hans sjæl, og skjunt hans forestillinger om det væsen, hvis naade han higebe efter, var indhyllede i mørke, og han endnu kun havde et uklart begreb om ham, som er veien, sandheden og livet, saa opsendtes der dog den aften fra det tarvelige leie under disken en oprigtig sjæls bøn, og den stakkers ubidende fattighusgut følte begyndelsen til den gode gjenning, som udøves af den Helligaand.

Da der nu engang var bakt liv i Roberts hjerte, var det ganske naturligt, at han følte et inderligt ønske om oplysning, og han vidste ikke noget bedre end igjen at begive sig til et af de steder, hvor forsamlingerne holdtes. Aftenmøderne indsaa han straks, at han ikke kunde overvære, da hans arbejde aldrig var tilende, før alle husets folk var i seng; derimod haabede han at saa tilladelse til at gaa ganske tidlig om mor-

genen, medens de unge mennesker var ude at bade sig.

For første gang i sin ensformige tjenestetid vovede han at bede om en gunst. Den, han henvendte sig til, var en slags formand eller inspektør; det var en rolig, rettænkende mand, men streng og kold og ikke fri for den sedvanlige fordom mod og foragt for den klasse mennesker, som Robert hørte til. „Vil du have lov til at gaa ud? Hvor vil du hen?“ spurgte han forundret. Robert nævnede stedet, og tilladelsen blev givet uden videre spørgsmaal, men paa den betingelse, at gutten kom tilbage i rette tid til at feie og lukke butikken op.

Med et glad hjerte vaagnede den stakkers fyr, saa snart dagen begyndte at gry, lagde sit arbejde til rette og skyndte sig da afsted for at søge den oplysning, han hungrede og tørstede efter. Da han først havde lært den glæde at kjende, som bestaar i sand gudsfrøgt, forsømte han ingen leilighed til at nyde den.

Den attraa efter kundskab, som nu var vaagnet hos Robert, tilskyndede ham til at udføre sit arbejde endnu hurtigere end før, forat han kunde saa leilighed til at arbejde paa sin egen uddannelse, og skjunt han efterhaanden fik mere at beskille, lykkedes det ham dog som oftest at saa lidt tid til sin egen raadighed. I de lange sommerdage stod han op, længe før hans arbejde gjorde det fornødent, og ved orden og punktlighed fik han det udført saaledes, at han ogsaa fik lidt tid tilovers om aftenen. Ingen gjorde sig den uleilighed at lægge merke til, hvad han foretog sig i de steblikke, han havde til sin raadighed, men han selv havde den tilfredsstillelse at merke, at han gik frem i nyttig kundskab, og at hans synskreds udbidedes lidt efter lidt.

Da efteraaret kom, og dagene blev kortere, ophørte Roberts deltagelse i de gudelige forsamlinger i det frie, som han havde haft saa megen glæde og udbytte af. Da han

Fra havet.

Stolen er stjult.

en søndag efter det sidste møde vandrede hjemad i en noget trykket sindsstemning, blev han tiltalt af en ældre mand, som tilligemed sin hustru havde været mellem tilhørerne, og som flere gange havde lagt merke til ynglingens spændte opmærksomhed under møderne, uden at han dog endnu havde fundet leilighed til at tale med ham.

En venlig ytring og et hjerteligt haandtryk var fuldstændig ukjendte venstabsbeviser for den stakkars gut, som aldrig hørte andet end bydende og haarde ord. Hans hjerte slog varmt af glæde og taknemmelighed, og da han over 40 aar efter fortalte denne begivenhed til en ven, tilspøiede han, at fra det øieblik af var det gaaet op for ham, hvad der mentes med „de helliges samfund“.

Den omtalte venlige hilsen blev begyndelsen til et varigt venstabs. De kjærlige gamle egtesfolk tog den forladte gut hjem med sig og hjalp og støttede ham senere paa mange maader. Det var kort efter dette møde, at Robert blev eier af et nyt testamente, som hans gamle ven gav ham i bytte for nogle af de smaating, han havde lavet. Den gode mand merkede, at det var gutten om at gjøre at forskaffe sig bogen ved sit eget arbejde, og han var glad ved at bidrage sit til, at disse smaagjenstande, som var forarbejdede med en ikke ringe opfindsomhed, kunde blive sete af en større kreds, hvilket maasse i tiden kunde blive til gavn for den fattige gut. (Fortættes.)

Straf som fortjent.

Marie havde den stygge fik at lege med varmen. Hun tog et stykke papir, tændte det og lod det brænde, eller fandt ude i kjøkkenet lange, tynde pinder, som hun tændte; de skulde forestille fatter eller talglys. Hun var endog saa dristig, at hun svang den brændende pinde i luften og frydede sig over de ringe af ild, som den dannede.

Faderen advarede hende, og moderen bad

hende endelig at holde op med saadan leg. „Kjære Marie“, sagde hun, „du kan komme til at gjøre baade dig selv og os ulykkelige, hvis du fortsætter paa den maade. Hvis en eneste gnist falder paa et sted, hvor den tænder, kan hele huset og gjerne hele byen komme til at brænde op. Tænk, hvor mange folk du vilde komme til at gjøre ulykkelige paa den maade. Tænk, om baade klæder, senge og alt, hvad de har, skulde komme til at brænde op! Hvor skulde de da bo? Hvor skulde de sove? Og hvad skulde de gjøre af sine smaa børn? Du vilde hele dit liv ikke komme til at bove at se disse folk i øinene, fordi du havde bragt saadan ulykke over dem. Ja tænk, det kunde ogsaa hænde, at mennesker blev indebrændte — smaa børn eller svage oldinge, som ikke kunde redde sig selv og i forstrækkelsen glemtes af de andre. Men selv om ikke noget saa skrækkeligt sker, saa kan du ialfald selv komme til at brænde dig.“

Marie glemte snart sine forældres formaninger; det var altfor morsomt at lege med varmen. Hendes far og mor søgte at have øinene med hende, saa godt de kunde; men det gik umulig an at hindre, at hun undertiden blev alene. Og desværre skulde det komme til at gaa saaledes, som de havde frygtet.

En dag fandt Marie i kjøkkenet en lang, tynd vedpinde, som der var en masse harpiks paa. Hun hoppede og dansede af glæde ved tanken paa, hvorledes den vilde komme til at brænde.

Uheldigvis var der paa skorstenen blot nogle faa gløder, som hun ikke var istand til at faa til at blusse op. Marie tog derfor nogle fyrstikker for at tænde vedpinden; men hun bar sig klodset ad og brændte sig i fingeren. I sin forstrækkelse kastede hun den brændende fyrstikke fra sig og greb med den anden haand om den smertende finger.

Da merkede hun med engang, at det røg, og kjendte en usedvanlig varme i ansigtet.

I næste øieblik opdagede hun, at hendes tynde kjole stod i lys lue.

Stakkars barn! I sin skræk vidste hun ikke, hvad hun skulde gjøre. „Hjælp, hjælp! Jeg brænder!“ skreg hun. Men ingen hørte det; røgen kom i halsen paa hende, og angsten vilde kvæle hende, saa hun ikke engang var istand til at skrike ordentlig ud.

Ilden greb stadig mere og mere om sig, og Marie følte en forfærdelig smerte i sin ene side.

Nu hørte faderen larmen nede i kjølle-net og sin datters skrig. Han skyndte sig til hende og udstødte et forfærdelsesudbrud, da han saa, hvad der var paa færde. I hast fik han tullet barnet ind i et teppe og derved kvælt ilden. Ogsaa husets øvrige folk kom nu til og slog vand paa far og datter, naar de saa, at det brændte nogetsteds i deres klæder.

Ilden var snart ganske slukket, hvorpaa Marie blev baaret ind i stuen. Moderen bred sine hænder, og faderen betragtede sit ulykkelige barn med stum forskrækkelse. Han vilde tage klæderne af hende og bringe hende tilfjængs; men hans hænder skjalb, og benene vilde ikke bære ham; han var ikke istand til at staa.

Moderen tog da og klædte af sin datter og lagde hende i sengen, medens tjenestepigen løb efter doktoren.

Hele den venstre side var meget forbrændt og fuld af blæser. Marie havde voldsomme smerter og laa og stønede og jamrede sig. Stakkars forældre; den lilles smerter voldte dem ikke mindre smerte; de gik ikke fra hendes seng paa lang tid, skjønt forskrækkelsen havde gjort dem saa matte og kraftsløse, at de endnu skjalb i hele kroppen.

Først efter flere dages forløb holdt de heftige smerter op, og det varede hele syv uger, før det stakkars barn fik lov til at komme ud igjen; merkerne efter brandsaarene blev hun aldrig ganske kvit; men med varme legte hun ikke mere.

Rig for evig.

For nogle aar siden fandt en gut, som gik hjem fra skolen, en guldring. Gierren blev aldrig funden; og gutten gav ringen til sin mor, forat hun kunde bevare den for ham, med de ord: „Om jeg nogen tid bliver gift, skal denne ring tilhøre min hustru.“ Aarene forløb, og i den lille landsbykirke blev hans barnensønske opfyldt. Men denne ring havde en særlig missionsgjerning at gjøre. Ved at betragte den nøie, straks efterat den var funden, fandtes følgende motto indgravet paa ringens indside: „Guds forsyn min arv.“ Gutten grundede længe over disse ord og tænkte, at dette maatte være en forunderlig stor rigdom, beskrevet i disse saa ord. „Det skal være mit livs motto“, sagde han endelig.

„Guds forsyn min arv“, det mener: Guds kjærlighed, Guds naade, Guds omsorg er min eiendom, min rigdom. Jeg maa da blive virkelig rig og lykkelig hele livet igjennem, om jeg har Gud til at elske mig og drage omsorg for mig. Han tog indskriften som et budskab fra Herren, og den blev forunderlig opfyldt i hans liv. Ungen blev vel nogensinde skuffet ved at kaste sig i disse kjærlighedsarme, som den ganske dag er udstrakte imod os.

Paa denne mands gravsten blev hugget en ring med samme indskrift: „Guds forsyn min arv.“ Og under hans navn var hugget: „Du skal lede mig ved dit raad og derefter antage mig til ære.“ Sal. 73, 24. Dette var det sidste ord, han var istand til at læse. Det var grundtonen i hans liv.

Denne mand var rig — rig i Gud. Læser, eier du denne velsignede arv?

Bøn og synd hører ikke sammen, kan ikke være i samme hjerte; bønner vil fortære synden, eller ogsaa vil synden kvæle bønner.—[Rhyse.

En indisk afgud.

[Med billede.]

Det er gyseligt, hvor dybt mennesket kan synke i hedenkabet mørke! Hvilke stygge og uhyggelige afgudsbilleder gjør de sig ikke i sin vankundighed og forblindelse! Tænk at kunne tilbede noget saa affyrligt som det afgudsbillede, vi ser paa Iste side. I en saadan tilbedelse kan der blot findes frygt og rædsel, ingen kjærlighed. Og til en saadan afgud bringer en moder sit kjære barn, forat det tidlig skal lære at dyrke og ære denne frygtede skikkelse, og hun er ikke alene om det, tusender af mødre har gjort som hende. Det er den indiske afgud Ganesa med elefanthoved og menneskefrop.

O lad os være taknemmelige, fordi vi lever i et kristent land og fra vor tidlige ungdom af har lært at kjende den eneste sande Gud, vor kjære himmelske fader. Kan I tænke eder en større modsætning end vor Herre Jesus Kristus, der kjærlig tager de smaa i favn, og denne stygge, rædselsfulde afgud?

En liden oplevelse fra gaden.

„Naa jeg en dag boiede om et gadehjørne,“ fortæller doktor B., saa jeg en flok gutter, som ivrig legte sammen og syntes at have stor moro. Det var især en af gutterne, som jeg likte godt; han syntes at være anfører i legen, og idet jeg kom forbi, foreslog han, at de skulde begynde paa en anden leg, som han nærmere forklarede for dem. Han lod til med hele sin sjæl at være optaget af legen.

Idetsamme blev et vindu aabnet i nærheden, og en stemme raabte:

„Karl, papa vil, du skal komme ind til ham.“ Vinduet blev atter lukket, og moderen — jeg antog ialfald, at det var hende — forsvandt straks uden forst at forvise sig om, at Karl havde hørt, hvad hun sagde.

Gutten var saa optaget, at jeg tvilede paa, om han virkelig havde hørt de saa stilkærdig udtalte ord. Men moderen vidste bedre. Neppe var ordene komne fra hendes læber, før han skyndte sig afsted. De andre gutter legte videre, medens Karl sprang ind. Jeg

kunde selvfølgelig ikke vide, hvad han skulde; men i mit hjerte tænkte jeg: „Det er en brav gut. Ham vil der blive noget af i verden.“

Ja, det er sandt. Noget af det første børn maa lære enten det er ligeoverfor forældre eller lærere, er siebliffelig lydighed. Man skal ikke to gange behøve at bede en brav gut om noget; en gang maa og skal være nok.

En god lods.

En kaptajn paa en mississippibaad averterede efter en lods. En høi, keitet mand søgte pladsen.

„Kjender du alle træstammer og tømmestoffer, som staar fast i floden?“ Spurgte kaptajnen.

„Naa nei, kaptajn, det kan jeg just ikke sige,“ svarede manden.

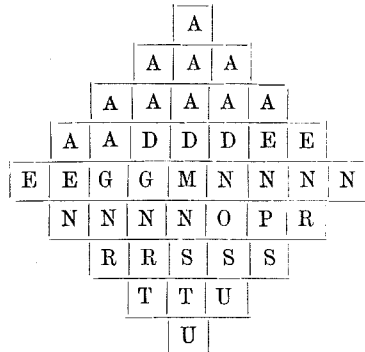
„Ja saa! Hvorledes tør du da søge plads som lods? Gaa din vei!“

„Stop lidt, kaptajn, jeg skal sige Dem, hvad jeg ved. Jeg ved, hvor træstammerne og tømmestofferne ikke er,“ svarede lodsens lunt.

Opløsning paa gaader i nr. 34.

I. Kristiansfund. II. Karpaterne.

Geografisk diamantgaade.

Bogstaverne i ovenstaaende figur skal ordnes saaledes, at den lodrette og vandrette midtlinje kommer til at lyde ens, og at de syv vandrette linjer afgiver bekjendte geografiske navne. 1. En by i Frankrig. 2. En by i Italien. 3. En af de forenede stater i Nordamerika. 4. En by i Spanien. 5. En by i Spanien. 6. En fæstning i Frankrig. 7. En elv i Norge.

Rikard Hanssen fra Kvalø.